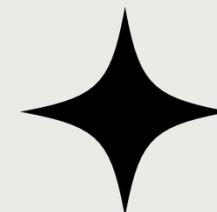

**Madonas Valsts ģimnāzijas
dizaina un tehnoloģiju skolotājas
Mg.art. Zanes Beģes – Begges**

Metodiskā izstrādne

**DIZAINA UN TEHNOLOĢIJU I UZDEVUMA
„SABIEDRĪBĀ AKTUĀLU TĒMU
ATSPOGUĻOJUMS MODES DIZAINĀ.
T-KREKLU KOLEKCIJA.”**

APRAKSTS

METODISKĀS IZSTRĀDNES MĒRĶIS

Pārskatāmā veidā parādīt uzdevuma "Sabiedrībā aktuālu tēmu atspoguļojums modes dizainā. T-kreklu kolekcija." veikšanas secību.

METODISKĀS IZSTRĀDNES UZDEVUMI

- 1) apkopot informāciju par „Dizaina un tehnoloģiju I” programmu;
- 2) aprakstīt mācību priekšmeta programmu, 4 tajā iekļautos modulus;
- 3) aprakstīt dizainā un tehnoloģijās I veiktā uzdevuma ”Sabiedrībā aktuālu tēmu atspoguļojums modes dizainā. T-kreklu kolekcija” secību, metodiskos paņēmienus;
- 4) darbu papildināt ar fotoattēliem, skolēnu darbu apkopojumu;
- 5) veikt paveiktā darba pašvērtējumu.

PAMATKURSA PROGRAMMA VISPĀRĒJĀ VIDĒJĀ IZGLĪTĪBĀ „DIZAINS UN TEHNOLOĢIJAS I”

Programma dod iespēju skolēnam:

- apgūt dizaina domāšanu un dizaina procesu;
- iepazīt dizainu kā nozari, populārākās dizaina jomas;
- pētīt un analizēt lietotāju vēlmes, vajadzības un iespējas, lai radītu un pielāgotu savas idejas un risinājumus lietotājiem;
- izmantot zināšanas par dizaina procesu un prasmes darbā ar materiāliem un tehnoloģijām, lai ar dizaina palīdzību risinātu daudzveidīgas problēmas un izstrādātu produktus un to prototipus;
- apgūt un lietot dažādas ikdienas produktivitātes lietojumprogrammas.

MĀCĪBU SATURA APGUVES NORISE.

APGŪSTAMIE MODUĻI

Programmā ir iekļauti **4 moduļi** – **produktu** (materiālu un digitālu produktu) **dizains, modes dizains, vides dizains** un **pakalpojumu dizains**. Katrā modulī vairāk uzmanības tiek pievērsts konkrētam dizaina procesa solim:

- produktu dizaina modulī (53 māc.st.) - produkta prototipēšana un testēšana;
- vides dizaina modulī (52 st.) - lietotāju izpētes metodes;
- modes dizaina modulī (53 st.) tiek pētīta produktu ilgtspējība, tiek veikta arī tirgus izpēte un produkta virzīšanu tirgū;
- pakalpojumu dizaina modulī (52 st.) tiek gūta izpratne par resursu pārvaldību.

MĀCĪBU MATERIĀLS "MODES DIZAINS"

Nodibinājuma "IT Izglītības fonds" projekta "Start(IT)" ietvaros 2020. gadā tapuši bezmaksas mācību materiāli dizainā un tehnoloģijās. Materiāli palīdz apgūt vides dizainu, interjera dizainu, modes dizainu un produktu digitālo dizainu.

Mācību materiāls „Modes dizains” veidots tā, lai sniegtu ieskatu modes dizainera darbā ar iespēju izmēģināt vairākus darba posmus, akcentējot izpēti un ideju ģenerēšanu un mazāk uzmanības pievēršot praktiskai apģērbu vai aksesuāru izgatavošanai. Materiālā iekļauti pieredzes stāsti, kas paskaidro aprakstītos darba posmus vai problēmas, kā arī ilustrācijas. Pēc katras nodaļas ir uzdevuma piemērs un jautājumi diskusijām.

VĒRTĪBU DEFINĒŠANA, ATSPUGUĻOJUMS MODES DIZAINĀ

Mode ir viena no tām mākslas un dizaina nozarēm, kas **visātrāk reaģē uz dažādām aktualitātēm**, – vai tie būtu politiski satricinājumi, ekoloģijas problēmas vai jaunu popkultūras zvaigžņu rašanās.

Modes uzdevums nav problēmu risināšana tiešā nozīmē, bet drīzāk problēmu izgaismošana, kultūras procesu atspoguļojums.

Modes dizaineram vai modes zīmolam **ir svarīgi definēt savas vērtības**. Tas palīdzēs izprast izpētes virzienu, radīšanas un īstenošanas gaitas principus un mērķauditoriju, kuras vērtību skala, visticamāk, saskanēs ar dizainera vērtībām.

UZDEVUMS „SABIEDRĪBĀ AKTUĀLU TĒMU ATSPOGULOJUMS MODES DIZAINĀ”

Uzdevums sastāvēja no vairākiem posmiem, **par noslēdzošo posmu – praktisko darbu/pāru darbu skolēni saņēma summatīvu vērtējumu.**

Uzdevuma ievadstundā (1 mācību stunda) skolēniem 15 minūšu laikā bija jāizdomā un uz A4 lapas jāpiefiksē 10 mūsdienu sabiedrībā aktuālas tēmas/problēmas. Turpmākā darba gaitā **skolēni tika sadalīti pa pāriem** – bija jāpārskata piefiksētās tēmas/problēmas un jāvienojas par vienu, viņuprāt, visaktuālāko. Stundas noslēgumā pārstāvis no katra pāra iepazīstināja klasi un skolotāju ar izvēlēto tēmu un saņēma AS par paveikto.

UZDEVUMS „SABIEDRĪBĀ AKTUĀLU TĒMU ATSPOGUĻOJUMS MODES DIZAINĀ”

Nākamās mācību stundas (3 mācību stundas) skolēni **izvēlēto tēmu atspoguļoja 5 T-kreklu skicēs.**

Pāris vienojās par uzdevumu sadali, veicamo darbu kārtību. **Labākā skice tika izstrādāta detalizēti,** papildināta ar paskaidrojošu aprakstu.

Mājas darbs katram pārim – **materiālu** (T-krekls, tekstilkrāsas, diegi, adatas, marķieri) **izvēle, sagāde.**

PRAKTISKĀ DARBA IZSTRĀDE

Praktiskā darba izstrādes posmā (2 mācību stundas) katrs pāris realizēja savu labāko ideju, veicot T-krekla apdruku, dekorēšanu. Tika izmantoti dažādi paņēmieni T-krekla dekorēšanā :

- uzzīmējot uz materiāla ar parasto zīmuli, pēc tam – ar akrila krāsām;
- uzzīmējot ar parasto zīmuli, turpmākajā darba gaitā izmantojot tekstila kontūrkrāsas;
- veidojot stencilu/trafaretu un ar akrilu pārnesot to uz auduma;
- kombinējot tekstilapdruku ar dažādiem izšuvuma tehnikas veidiem (mašīnizšūšanas tehnika, rokas izšuvums);
- kombinējot dažādus tekstilmateriālus.

PRAKTISKĀ DARBA IZSTRĀDE

Praktiskā darba prezentēšanas, vērtēšanas posmā (1 mācību stunda) skolēnu grupas stāstīja par paveikto, demonstrēja praktisko izstrādājumu un veica paveiktā darba mutisku pašvērtējumu. Pēc katras prezentācijas sekoja skolotājas komentārs, pozitīva AS.

Darba procesā, ar skolēnu atļauju, tika veikta gatavo izstrādājumu atspoguļošana fotoattēlos.

Darba prezentācijas laikā skolēni minēja, ka ir gandarīti par paveikto darbu, kā arī par izvēlēto tēmu.

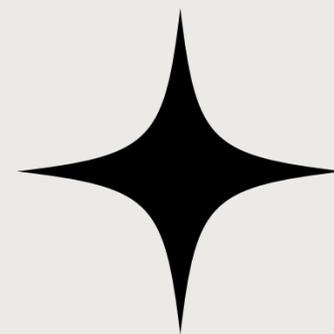
TĒMAS, KO IZGLĪTOJAMIE BIJA IZVĒLĒJUŠIES ATSPOGUĻOT SKICĒS UN GATAVAJOS DARBOS

- 1.latviešu politiķu *spārnotie* izteicieni
- 2.vides problēmas – dzīvnieku aizsardzība (1.att.)
- 3.atkarības (2.att.)
- 4.mentālās problēmas (3.att.)
- 5.dažādība un pieņemšana (4. att.)
- 6.datorspēles (5.att.)

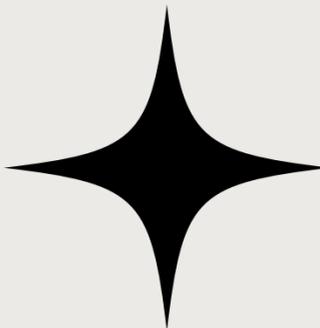
Praktiskie darbi

fotoattēlos. 1.att.

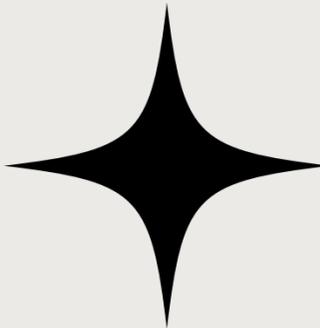

Praktiskie darbi
✦ fotoattēlos. 2.att. ✦

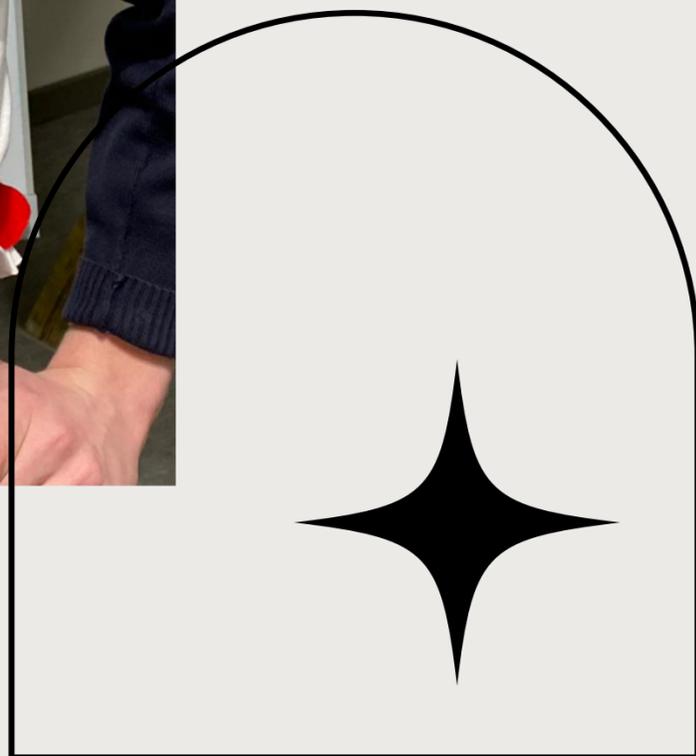

Praktiskie darbi
✦ fotoattēlos. 3.att. ✦

Praktiskie darbi
✦ fotoattēlos. 4.att. ✦

Praktiskie darbi
✦ fotoattēlos. 5.att. ✦

METODISKĀS IZSTRĀDNES PRAKTISKAIS PIELIETOJUMS

Metodiskā izstrādne izmantojama kā metodisks materiāls un treniņuzdevums dizaina un tehnoloģiju 3.moduļa „Ilgtspējīgu modes produktu izgatavošana un to virzīšana tirgū” apgūvē.

Metodiskās izstrādes **mērķauditorija** : pedagogi, programmas „Dizains un tehnoloģijas I” pasniedzēji, un 10., 11.kl. skolēni, kas iesaistīti programmas apgūvē; pamatizglītības posma pedagogi, interešu izglītības pedagogi.

SECINĀJUMI, IETEIKUMI

- Metodiskajā izstrādnē aprakstītais **uzdevums rosina skolēnus aizdomāties par vērtībām, aktualitātēm mūsdienu sabiedrībā, sniedz idejas tālākai dizaina un tehnoloģiju I 3.moduļa apguvei.**
- Izstrādnē ir vairāk teorijas, mazāk - praktiskās daļas apraksta.
- Nepieciešamie uzlabojumi - **dizaina un tehnoloģijas I moduļa apgūvē** vairāk izmantot paraugprogrammā minētos IT rīkus, **vairāk sadarboties ar izglītības iestādes datorikas pedagogu.**

PALDIĒS PAR UZMANĪBU !

Zane Beġe - Begge
begje-begge@inbox.lv